

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Antropologia kulturowa

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Kulturoznawstwo		Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -		Kod zajęć 20KLTS.24K.00178.23
Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Wiesław Małecki	
Prowadzący zajęcia	Wiesław Małecki	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 8

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Rozwój umiejętności formułowania pytań i określania celów badawczych w zakresie problematyki podejmowanej w ramach zajęć.
C2	Kształtowanie krytycznej postawy poznawczej.
C3	Rozwój umiejętności rozumienia i interpretacji tekstów źródłowych.
C4	Przekroczenie optyki ogólnych - a tym samym uproszczonych - ujęć dziedzictwa antropologicznego.
C5	Ukazanie złożoności i wieloaspektowości klasycznych stanowisk antropologicznych.
C6	Namysł nad aktualnością wybranych dzieł klasyków antropologii.
C7	Poszerzenie horyzontu recepcji dorobku antropologii kulturowej o obszary mało dotąd eksponowane - np. antropologię filozoficzną, czy wkład w rozwój dyscypliny antropolożek przełomu XIX i XX wieku.

Wymagania wstępne

brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna zaawansowaną terminologię z zakresu antropologii kulturowej	KLT_K2_W02, KLT_K2_W03, KLT_K2_W12	Test
W2	lepiej i głębiej rozumie rodzimą rzeczywistość kulturową	KLT_K2_W06, KLT_K2_W11, KLT_K2_W12	Test
W3	rozumie czym różni się antropologia kulturowa od innych dziedzin wiedzy o człowieku	KLT_K2_W02, KLT_K2_W05	Test
W4	rozumie specyfikę i trudności związane z badaniami kulturowymi	KLT_K2_W01, KLT_K2_W02	Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi scharakteryzować najważniejsze nurty antropologii kulturowej oraz dorobek ich głównych przedstawicieli.	KLT_K2_U01, KLT_K2_U02	Test
U2	Potrafi wykorzystać wiedzę antropologiczną do kreowania różnych form uczestnictwa w kulturze.	KLT_K2_U11	Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotowa/y aktywnie i z krytycznym dystansem uczestniczyć w negocjowaniu sporów i konfliktów kulturowych: społecznych, etnicznych, religijnych	KLT_K2_K01, KLT_K2_K02, KLT_K2_K03	Test
K2	jest gotowa/ów do rozpoznania różnorodnych ideologii zagrażających wielości i różnorodności kulturowej	KLT_K2_K02, KLT_K2_K04, KLT_K2_K07, KLT_K2_K11	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Antyrasistowska antropologia F. Boasa	W1, W4, U1, U2, K1, K2	Wykład
2.	Liga Irokezów - H. L. Morgan i zaskakujące oblicze ewolucjonizmu w antropologii	W1, W2, W3, W4, U1, K1, K2	Wykład
3.	Paradoksy antropologii - kanibalizm jako mit antropologiczny?	W1, W2, W4	Ćwiczenia
4.	Antropolożki przełomu XIX i XX wieku (Maria Czaplicka, Winifred Blackman, Katherine Routledge, Barbara Freire-Marecco)	W1, W2, W3, W4, U1, K2	Wykład, Ćwiczenia
5.	Samobójstwo jako przedmiot badań antropologicznych	W1, W2, U1, K1	Wykład
6.	Obrzeża antropologii kulturowej - antropologia filozoficzna, tradycja antropologiczna oświecenia	W1, W2, W3, W4	Wykład, Ćwiczenia
7.	Dekonstrukcja mitu antropologii i antropologa jako heroicznego badacza terenowego	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest otrzymanie oceny pozytywnej z ćwiczeń wpisanej do USOS. ocena niedostateczna - zdobycie mniej niż 50% punktów z testu końcowego ocena dostateczna - zdobycie między 51% - 60% punktów z testu końcowego ocena dostateczna plus - zdobycie między 61% - 70% punktów z testu końcowego ocena dobra - zdobycie między 71% - 80% punktów z testu końcowego ocena dobra plus - zdobycie 81% - 90% punktów z testu końcowego ocena bardzo dobra - zdobycie 91% - 100% punktów z testu końcowego
Ćwiczenia	kryteria oceny w przypadku testu zaliczeniowego identyczne z wymogami dotyczącymi testu końcowego opisanymi powyżej W przypadku ćwiczeń pozytywny wpływ na ocenę końcową może mieć także aktywność studentki/ta podczas zajęć. W przypadku regularnego angażowania się w dyskusje na temat analizowanych tekstów i wykazywania się przy tym bardzo dobrą znajomością ich treści ocena uzyskana z testu zaliczeniowego może zostać podwyższona o pół stopnia. W przypadku regularnego angażowania się w dyskusje na temat analizowanych tekstów i wykazywania się przy tym znakomitą znajomością ich treści oraz wiedzą tematyczną wykraczającą poza zakres wskazanych lektur obowiązkowych dana osoba może zostać zwolniona z testu zaliczeniowego i automatycznie otrzymać ocenę bardzo dobrą. Przez "znakomitą znajomość" treści analizowanych podczas zajęć tekstów rozumie się tutaj zdolność studentki/ta do trafnej odpowiedzi na wszystkie zasadnicze pytania, które podczas zajęć postawi prowadzący.

Literatura

Obowiązkowa

1. M. Harris, "Dziki mężczyzna", w: M. Harris, "Krowy, świnie, wojny i czarownice. Zagadki kultury", s. 83-108.
2. J. G. Herder, "Myśli z filozofii dziejów", PWN, t. 1, 1962, s. 355-373.
3. F.J. Wetz, "Człowiek jako niemożliwość. Antropologia fenomenologiczna", w: "Analiza i egzystencja", 19/2012, s. 247-269.
4. M. Segalen, "Rytualne innowacje dotyczące współczesnego ślubu we Francji", w: A. Pomieciński, A. Chwieduk (red.), "Francuska antropologia kulturowa wobec problemów współczesnego świata", s. 159-174.
5. A. Valica, "Związki pomiędzy kanibalizmem pogrzebowym i wojennym: problem drapieżnictwa"
6. M. Czaplicka, "Mój rok na Syberii", Toruń 2013.
7. Nigel Barley, "Niewinny antropolog"
8. C. Levi-Straus, "Smutek tropików"

Dodatkowa

1. M. Herzfeld, „Antropologia. Praktykowanie teorii w kulturze i społeczeństwie”, WUJ, Kraków 2001.
2. L. M. Ahearn, „Antropologia lingwistyczna. Wprowadzenie”, WUJ, 2013.
3. J. D. Eller, „Antropologia kulturowa. Globalne siły, lokalne światy”, WUJ, Kraków 2012.
4. O. Marquard, „Rozstanie z filozofią pierwszych zasad”, Terminus, W-wa 1994.
5. F. Barth, A. Gingrich, R. Parkin, S. Silverman, „Antropologia. Jedna dyscyplina, cztery tradycje: brytyjska, niemiecka, francuska i amerykańska”, Kraków 2007.
6. R. Deliége, „Historia antropologii. Szkoły, autorzy, teorie”, W-wa 2010.
7. E. Durkheim, „Samobójstwo. Studium z socjologii”, (różne wydania).
8. I. Kant, „Antropologia w ujęciu pragmatycznym”, IFiS PAN, 2007.
9. B. Malinowski, „Seks i stłumienie w społeczności dzikich oraz inne studia o płci, rodzinie i stosunkach pokrewieństwa”, W-wa 1987.
10. B. Malinowski, „Dziennik w ścisłym znaczeniu tego wyrazu”, Kraków 2007.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	15
Czytanie wskazanej literatury	60
Przygotowanie do zajęć	60
Przygotowanie do egzaminu	40
Przygotowanie do zaliczenia	35
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 240
Liczba punktów ECTS	ECTS 8

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
KLT_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do pogłębiania kompetencji kulturowych współczesnego człowieka w warunkach komunikacji międzykulturowej, spotkania różnych tradycji i sposobów życia
KLT_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się aktywnością i inicjatywą w rozwiązywaniu problemów, wynikających ze zmian w kulturze najnowszej
KLT_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego i krytycznego uczestnictwa w negocjowaniu konfliktów kulturowych: społecznych, etnicznych, religijnych i in.
KLT_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dostrzegania sprzeczności, proponowania rozwiązania i formułowania opinii na temat upowszechniających się poglądów, koncepcji, stanowisk i polityk kulturalnych
KLT_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego przyczyniania się do rozwoju nowych form komunikacji kulturowej (w tym medialnej), niezbędnych do realizacji twórczych projektów kulturalnych
KLT_K2_K11	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do trafnego i pogłębionego interpretowania sensów symbolicznych ludzkiej myśli i działań w swojej i obcej grupie społecznej, pogłębiania swojego uczestnictwa w kulturze oraz rozwijania umiejętności komunikacji kulturowej i międzykulturowej
KLT_K2_U01	Absolwent/ka potrafi integrować, krytycznie interpretować i twórczo wykorzystywać ujęcia teoretyczne i podejścia badawcze właściwe dla kulturoznawstwa w nietypowych sytuacjach profesjonalnych
KLT_K2_U02	Absolwent/ka potrafi określać znaczenia, oddziaływanie społeczne i miejsce wytworów kultury w procesie historyczno-kulturowym, posługując się odpowiednimi metodami analizy i interpretacji
KLT_K2_U11	Absolwent/ka potrafi aktywnie współtworzyć wiedzę i praktyki z zakresu współczesnych form uczestnictwa w kulturze, z uwzględnieniem życia obyczajowego, postaw moralnych, tożsamości narodowych i wielokulturowych oraz kultur pogranicza, wykazując się zrozumieniem specyfiki kultury rodzimej i obcej
KLT_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu teoretyczne koncepcje kultury, które stosuje w perspektywie interdyscyplinarnej
KLT_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie terminologię oraz koncepcje, dotyczące relacji i procesów zachodzących w kulturze, którą potrafi zastosować do opisu praktyk kulturowych
KLT_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie historię rozwoju kulturoznawstwa jako dziedziny wiedzy o charakterze interdyscyplinarnym oraz o nowych kierunkach i koncepcjach teoretycznych, którą samodzielnie aktualizuje
KLT_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie aktualne orientacje metodologiczne we współczesnej humanistyce, których osiągnięcia potrafi aplikować do badań nad kulturą
KLT_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie zmiany zachodzące we współczesnym życiu kulturalnym oraz narzędzia terminologiczne i koncepcyjne, niezbędne do rozpoznawania, analizowania i interpretowania nowych praktyk kulturowych
KLT_K2_W11	Absolwent/ka zna i rozumie funkcjonowanie poszczególnych, usytuowanych w konkretnym czasie i miejscu, sposobów uczestnictwa w wielu dziedzinach kultury i życia społecznego, pozwalających na kształtowanie wiedzy i zachowań w swoim bliższym i dalszym otoczeniu społeczno-kulturowym
KLT_K2_W12	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób historyczne i współczesne koncepcje dotyczące etycznych i kulturowych aspektów gospodarowania, funkcjonowania biznesu oraz zarządzania podmiotami gospodarczymi, instytucjami kultury i innymi organizacjami